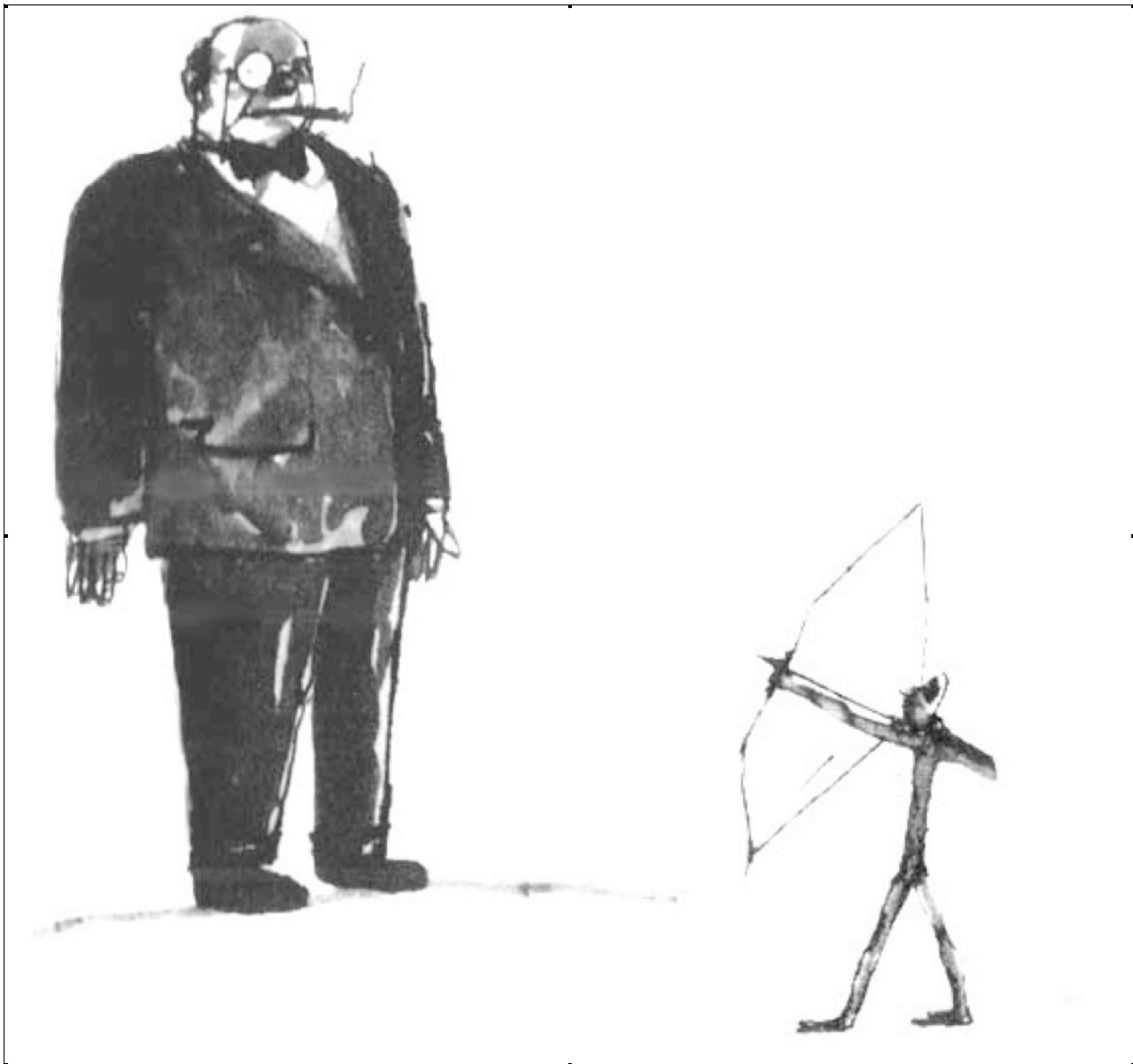

**Σουπερμάρκετ – ηλεκτρισμός – τηλέφωνο – μεταφορές –
στέγαση**

ΑΥΤΟΜΕΙΩΣΗ!

**Εμπειρίες αυτομείωσης στο ιταλικό αυτόνομο κίνημα την
δεκαετία του '70**

Πολιτικό περιεχόμενο

Μιλάμε για ένα “αυτόνομο” κοινωνικό κίνημα, επειδή είναι αυτόνομο από τα κόμματα και τα συνδικάτα. Αρνούμενοι την εκπροσώπηση και την αντιπροσώπευση, οι εκμεταλλευόμενοι φροντίζουν να υποστηρίξουν τις ανάγκες τους, χωρίς διαμεσολάβηση και χωρίς καμιά εμπιστοσύνη στους θεσμούς **εδώ και τώρα**, χωρίς να περιμένουν μια υποθετική και μακρινή επανάσταση που προετοιμάζεται από τις ελίτ.

Το 1973, η κρίση (πετρελαϊκή) εμφανίζεται στην Ιταλία, όπως και σε άλλες δυτικές χώρες. Το κομμουνιστικό κόμμα και τα συνδικάτα καλούν τον λαό να σφίξει κι άλλο το ζωνάρι, αλλά τα αυτόνομα συμβούλια απαντούν πως οι προλετάριοι δεν θα θυσιαστούν για την καλή λειτουργία της οικονομίας και υπερασπίζονται την κλοπή και την αυτομείωση.

Η αυτομείωση, είναι η άρνηση καταβολής του συνόλου των τιμών που χρεώνονται για διάφορες υπηρεσίες, ηλεκτρισμού, τηλεφώνου, μεταφορών, ενοικίων, ακόμη και τροφίμων και άλλων καταναλωτικών αγαθών. Πληρώνουμε είτε την παλιά τιμή (όταν αυξάνεται) ή την μισή τιμή, είτε καθόλου. Αυτή η μορφή ανυπακοής εξαπλώθηκε σαν φωτιά σε όλη τη χώρα και συχνά υποστηρίχθηκε από τους εργαζομένους στις εκάστοτε υπηρεσίες.

Εάν το κίνημα της αυτομείωσης μπόρεσε να αναπτυχθεί στην Ιταλία σε μια μαζική κλίμακα, οφείλεται στην ύπαρξη εργοστασιακών αγώνων ιδιαίτερα δυναμικών και μόνιμων. Αλλά και επειδή σε αντίθεση με την Αγγλία όπου οι εργαζόμενοι συχνά περιορίζονταν στα θέματα της επιχείρησης, στην Ιταλία έβγαιναν και έξω από το εργοστάσιο.

Ο καπιταλισμός σπάει το πρότυπο του εργοστασίου, όπου οι εργαζόμενοι συγκεντρώνονται σχετικά ισχυρά, αποβιομηχανοποιεί, υπομεταχειρίζεται, διασκορπίζει και μειώνει τις μονάδες παραγωγής. Έτσι η ταξική πάλη είναι λιγότερο συγκεντρωτική σε ένα συνηθισμένο εργοστάσιο μεταξύ του εργαζόμενου και του αφεντικού, εξασθενεί όλο και περισσότερο σε πολλές πτυχές της καθημερινής ζωής και επηρεάζει και τους υπόλοιπους ανθρώπους.

Οι αυτόνομοι παρατήρησαν αυτήν την μεταστροφή και άρχισαν να αγωνίζονται σε όλους τους τομείς της ζωής, τη στέγαση, την πρόσβαση στα προϊόντα, την εναλλακτική ενημέρωση, την πατριαρχία... κ.ά.

Αναλύουν την κατάσταση μιλώντας για το “διάχυτο εργοστάσιο”, μια έννοια που δικαιολογεί την έξοδο από το εργοστάσιο στο γεγονός ότι τα πάντα, τελικά, από την κατανάλωση των πολιτιστικών αγαθών μέχρι τις οικιακές εργασίες, συμβάλλουν στην αναπαραγωγή της καπιταλιστικής κοινωνίας και ότι το εργοστάσιο ήταν πλέον παντού.

Το επαναστατικό κίνημα δεν ανήκει πια στην εργατική τάξη ως τέτοια, αλλά στον “κοινωνικό εργάτη” : μια κατηγορία αρκετά ελαστική για να συμπεριλάβει τις γυναίκες, τους άνεργους, τους καλλιτέχνες, τους απροσάρμοστους, τους επαναστατημένους νέους όλων των ειδών.

Η εξέλιξη αυτή περιείχε μέσα της, περισσότερο ή λιγότερο βραχυπρόθεσμα, την ρήξη με τον σοσιαλισμό και με εκείνους οι οποίοι, όπως οι Ερυθρές Ταξιαρχίες και ορισμένες ομάδες της εργατικής αυτονομίας, πίστευαν πως “η εργατική τάξη παραμένει σε κάθε περίπτωση ο βασικός πυρήνας και ο ηγέτης της κομμουνιστικής επανάστασης”.

Ηλεκτρισμός

Αυτομείωση των λογαριασμών του ηλεκτρικού, σημαίνει την μονομερή άρνηση πληρωμής της τιμής που ζητείται, μέσα από την άρνηση και την απόρριψη του συστήματος κέρδους που περιστρέφεται γύρω από τα προϊόντα. Οι λογαριασμοί πληρώνονται είτε με την παλιά τιμή (μετά από αύξηση), είτε στη μισή τιμή, ή στην τιμή που πληρώνουν οι εταιρείες ή και καθόλου ενώ μερικές φορές κάποιοι λογαριασμοί είναι διακοσμημένοι με σφραγίδες εργοστασιακών επιτροπών.

Αυτές οι αυτομειώσεις παίρνουν μεγάλη έκταση. Έτσι στις 12 Νοεμβρίου, στο Τορίνο, για παράδειγμα, 80.000 άτομα διαδήλωσαν και έκαψαν τις επιστολές που η ENEL (ιταλική ΔΕΗ) τους έστειλε για να τους απειλήσει “ευγενικά” για ποινικές διώξεις εάν δεν σταματήσουν να αυτομειώνουν τον λογαριασμό τους. Μερικές φορές, οι κάτοικοι μια περιοχής οργανώνονται για να μπλοκάρουν την πρόσβαση στα ρολόγια μέτρησης της κατανάλωσης, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι της ENEL να μην μπορούν να τα απεγκαταστήσουν. Μερικές φορές οι ίδιοι οι εργαζόμενοι είναι αυτοί που αρνούνται να απεγκαταστήσουν τα ρολόγια ή να κόψουν εντελώς το ρεύμα. Τα κινήματα αυτομείωσης του ηλεκτρικού, για πολλούς, ξεκίνησαν και στηρίχτηκαν από τις ίδιες τις επιτροπές των εργαζομένων της ENEL, σε θέση τέτοια που γνώριζαν τις σχετικές λεπτομέρειες των οικονομικών της ENEL...

Το 1974, μπορούμε να πούμε ότι 280.000 νοικοκυριά σε όλη την Ιταλία προσφεύγουν στην αυτομείωση. Μπροστά στην έκταση της καταστροφής, η ENEL και η κυβέρνηση τρέχουν να διαπραγματευτούν. Βρίσκουν άλλωστε πρόθυμα τα συνδικάτα να κάτσουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Η συνδικαλιστική αριστερά ξεπεράστηκε και παντού, εκτός από το Τορίνο, οι πιο σημαντικοί αγώνες δόθηκαν από συλλογικότητες ή αυτόνομες ομάδες. Ως αναπόφευκτο, γύρω από τις αυτομειώσεις των λογαριασμών του ηλεκτρικού, προκύπτουν προβλήματα και στην θέρμανση, το τηλέφωνο, τα ενοίκια, την χρέωση της τηλεόρασης, κτλ. Ο αγώνας τότε είναι πιθανό να ξεφύγει από τα συγκεκριμένα όρια μιας διαπραγμάτευσης και στην άσκηση εξουσίας του προλεταριάτου στην κοινωνία.

Έτσι το ΚΚ Ιταλίας, απέναντι στην εμφάνιση αυτού του κινήματος, παραμένει αδιάφορο, περιορίζεται στο να κάνει απλές καταγγελίες ενάντια στην αύξηση των τιμών και πολλές φορές σαμποτάρει τους άμεσους αγώνες που δίνονται, κάνοντας δημόσιους διαχωρισμούς, σκίζοντας αφίσες κτλ.

Μεταφορές

Στο θέμα των μεταφορών, οι αυτόνομοι αγώνες ζήτησαν την κρατικοποίηση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την πτώση των τιμών, μέχρι και την δωρεάν πρόσβαση. Η αυτομείωση λοιπόν εκφράστηκε τότε μέσα από την συλλογική πληρωμή της παλαιάς τιμής του εισιτηρίου όταν αυτή αυξανόταν. Επιτροπές ξεπήδησαν τότε σε όλη την Ιταλία και εκτελούσαν δράσεις όπως το μπλοκάρισμα των εθνικών οδών ή των σιδηροδρόμων.

Στις 19 Αυγούστου του 1974, στην επιστροφή μόλις από τις διακοπές, οι εργαζόμενοι της FIAT Rivalta (δεύτερη μονάδα παραγωγής μετά την FIAT Mirafiori), έχουν την ωραία έκπληξη να μάθουν πως το εισιτήριο των λεωφορείων από το Τορίνο και τα προάστια στο εργοστάσιο αυξήθηκε κατά 25 έως 30%. Πρόταση που έγινε κατά την απουσία των εργαζομένων από την κυβέρνηση` αυτές οι αυξήσεις ψηφίστηκαν στα τέλη Ιουλίου από περιφερειακές οργανώσεις πολύ χαρούμενες που κέρδισαν μια θέση δίπλα στις μεταφορικές εταιρίες που ευδοκιμούν στις πλάτες των εργαζομένων. Παραδόξως, οι εργαζόμενοι αρχίζουν να πληρώνουν, αλλά, στις 24 Αυγούστου, η δυσαρέσκεια ήταν τόσο μεγάλη που η απόφαση της αυτομείωσης πάρηκε ομόφωνα. Στα λεωφορεία της SIPAV (μεταφορική εταιρεία) που τους μεταφέρει από το Pinerolo (μεγάλο προάστιο του Τορίνο) στα διαμερίσματα της Rivalta, ο αγώνας οργανώνεται γρήγορα : οι εργαζόμενοι εκλέγουν αντιπρόσωπους λεωφορείου και υιοθετούν μια στάση που η La Stampa (ιταλική εφημερίδα) αποκαλεί για πρώτη φορά “πολιτική ανυπακοή”. Στο Pinerolo, στις 26 Αυγούστου, οδοφράγματα εμποδίζουν τα λεωφορεία να ξεκινήσουν και η εταιρεία αναγκάζεται να επιστρέψει στην παλιά τιμή. Αλλά οι εργαζόμενοι δεν την θέλουν ούτε αυτή. Εκείνη την στιγμή, η FLM (ομοσπονδία εργαζομένων στην μεταλλουργία) του Τορίνο μπαίνει με τη σειρά της στον αγώνα : κυκλοφόρησε σε όλες τις γραμμές αυτομειωμένα εισιτήρια που έφεραν την σφραγίδα της.

Στις 2 Σεπτεμβρίου, οι εργαζόμενοι εμπόδισαν εκ νέου την διέλευση των λεωφορείων από το Pinerolo. Αν και η FLM μπορεί κάλλιστα να μοιράσει αυτομειωμένα εισιτήρια, οι εργαζόμενοι προτιμούν να επιδείξουν την ταξική τους δύναμη και να μετακινηθούν δωρεάν.

Στις 3 Σεπτεμβρίου, τα μπλόκα πολλαπλασιάζονται στα προάστια του Τορίνο, με τη συμμετοχή όλο και περισσότερων ανθρώπων. Το μέγεθος της “ανυπακοής” αναγκάζει στην συνέχεια τις αρχές να διαπραγματευτούν άμεσα με τις επιτροπές το θέμα της αυτομείωσης. Ο αγώνας για την αυτομείωση στις μεταφορές του Τορίνο σταμάτησε τόσο γρήγορα όπως ξεκίνησε, το παράδειγμα όμως έγινε κατανοητό. Και, ενώ στο Τορίνο ετοιμάζονται οι πρώτες αυτομειώσεις στο ηλεκτρικό, γύρω από τα μεγάλα ιταλικά βιομηχανικά κέντρα, ο αγώνας για καλύτερες, φθηνές ή δωρεάν μεταφορές θα αποκτήσει μια καινούργια μορφή.

Έτσι στο Salmone, προάστιο του Μιλάνο, οι εταιρίες επέστρεψαν στις παλαιότερες τιμές δύο ώρες μόνο μετά την ανακοίνωση των πρώτων αυτομειώσεων.

Το μέγεθος του κινήματος εκπλήσσει τόσο τις αρχές που, στις 27 Σεπτεμβρίου, ο νομάρχης του Μιλάνο συγκάλεσε κάποιους δημοσιογράφους, τηλεφωνώντας στους διευθυντές των μεγάλων καθημερινών εφημερίδων και τους δήλωσε : “Δεν θέλω να σας διδάξω την δουλειά σας, αλλά δεν αντιμετωπίζεται με τον σωστό τρόπο ένα θέμα τόσο λεπτό όσο αυτό... Εάν γράφεται, για παράδειγμα, πως 200 εργαζόμενοι δεν πλήρωσαν εχτές το εισιτήριο τους, τότε να είστε σίγουροι πως αύριο θα είναι 2000 και έτσι η ανυπακοή θα οδεύει ολοταχώς.” Όλα στο πρόγραμμα. Όμως ο νομάρχης δεν είναι ο μόνος που ανησυχεί. Σε μια δήλωση που κυκλοφόρησε την ίδια ημέρα, η FIOM (εθνική ομοσπονδία μεταλλουργών) δήλωσε : “Το εργατικό κίνημα ξεπέρασε το στάδιο του παθητικού αγώνα...”.

Τηλέφωνο

Το κίνημα των αυτομειώσεων στους τηλεφωνικούς λογαριασμούς ξεκίνησε πολύ γρήγορα : σε 6 μήνες, δεκάδες χιλιάδες νοικοκυριά αρνούνται να πληρώσουν το ποσό που τους ζητάει η SIP, αντίστοιχη του ΟΤΕ στην Ιταλία.

Το 1974, 52,000 νοικοκυριά αρνούνται να πληρώσουν τον λογαριασμό του τηλεφώνου τους. Η SIP στέλνει έγγραφες απειλές αποκοπής και τις εκπληρώνει στις αρχές Οκτώβρη. Αλλά η απάντηση δεν άργησε και πολύ. Στη Ρώμη, όπου η SIP έχει κόψει χιλιάδες τηλέφωνα από το προαστιακό προλεταριάτο, μια πρώτη συμβολική επίθεση λαμβάνει χώρα σε ένα τηλεφωνικό κέντρο. Μερικές μέρες μετά, μια έκρηξη καταστρέφει, μαζί με το κέντρο της οδού Shakespeare, 14,000 τηλεφωνικές γραμμές συμπεριλαμβανομένων και όλων των υπηρεσιών και του Προεδρικού Μεγάρου.

Την επόμενη ημέρα, η επιχείρηση αυτή επαναλαμβάνεται στη Γένοβα, όπου 15,000 συνδέσεις στερήθηκαν με τη σειρά τους τις γραμμές. Σε κάθε περίπτωση, η επιχείρηση έχει σαν στόχο τις αστικές γειτονίες, σε αντίποινα με τις αποκοπές που συνέβησαν στις φτωχότερες γειτονίες : μετρήθηκαν σε μια εβδομάδα, 27 επιθέσεις σε τηλεφωνικά κέντρα σε όλη την Ιταλία όπου 4 τουλάχιστον πέτυχαν τον σκοπό τους.

Εν τω μεταξύ, οι εισαγγελείς διέταξαν την SIP να αποκαταστήσει τις γραμμές των χρηστών που αυτομειώνουν, η απόφαση της αποκοπής έγινε χωρίς να γίνει εξέταση του νόμου και ως εκ τούτου η απόφαση ήταν παράνομη. Για όσους αυτομείωσαν ήταν ήδη μια πρώτη νίκη, όχι τόσο για τις αυξήσεις, που παρέμειναν αμετάβλητες, αλλά γιατί είναι η πρώτη φορά που προλετάριοι κατάσχουν συλλογικά και με τη βία, ένα ανυπόφορο δικαίωμα κάθε καπιταλιστικής κοινωνίας : αυτό του να μην πληρώνεις τίποτα.

Στο Μιλάνο, την πρώτη εβδομάδα του Απριλίου 1975, μια ομάδα χρηστών εισχώρησε κατά τη διάρκεια μιας απεργίας σε ένα τηλεφωνικό κέντρο και κατέστρεψε με σιδερολοστούς τις μονάδες καταγραφής χρήσης, επιτρέποντας σε μια ολόκληρη γειτονιά να κάνει δωρεάν κλήσεις.

Στέγαση

Ήταν το 1969 που προέκυψε η έκρηξη, αποτέλεσμα όλων των συσσωρευμένων εντάσεων κατά την διάρκεια των περασμένων χρόνων. Στην Ρώμη, 70.000 προλετάριοι μαντρωμένοι σε γκέτο και σε συνθήκες καταστροφικές είχαν απέναντι τους τουλάχιστον 40.000 άδεια σπίτια που δεν είχαν ενοικιαστές λόγω των ακριβών ενοικίων.

Ακόμα και η ένωση εργολάβων της Ρώμης αναγνώριζε το γεγονός ότι χρειάζεται μια “αναγκαία ευελιξία” στο πρόβλημα των ενοικίων. Το γενικό πολιτικό κλίμα που δημιουργήθηκε από τους εργατικούς και φοιτητικούς αγώνες ασκεί τότε μεγάλη επιρροή στην πυροδότηση μιας νέας μορφής δράσης : δεν μιλάμε πλέον για μια συμβολική κατάληψη που χρησιμεύει ως επιπλέον μοχλός πίεσης στα πλαίσια μιας διαπραγμάτευσης. Αυτό εγκαταλείφθηκε και οι καταλήψεις πήραν πλέον την μορφή μιας βίαιης απαλλοτρίωσης που αντικατοπτρίζει συγκεκριμένα την βούληση των προλεταρίων να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέσα για τις ανάγκες τους. Αυτοί οι αγώνες είχαν ως συνέπεια την απομυθοποίηση του κράτους ως το μοναδικό “διαμεσολαβητή” στην παροχή υπηρεσιών για όλους τους πολίτες. Αγγίζουν την ταξική φύση του κράτους και της δημοτικής διοίκησης και πραγματοποιούν μια άμεση επέκταση του αγώνα στο εργοστάσιο προς όλη την κοινωνία.

Τον Ιούλιο του 1969, ο δήμος του Nichelino (“κόκκινο” προάστιο του Τορίνο) τελεί υπό κατάληψη : κανένας από τους κατοίκους δεν πληρώνει ενοίκιο. Το 1974, 600 εργατικές οικογένειες της Fiat Mirafiori καταλαμβάνουν κτίρια για να κατοικήσουν. Το 1976 στο Μιλάνο, 5.000 οικογένειες μένουν σε κατάληψη και 20.000 αυτομειώνουν το ενοίκιο τους. Πάνω από 100 κτήρια λειτουργούν ως ανοιχτές καταλήψεις.

Στην Ρώμη, από τον Ιανουάριο του 1974 το κίνημα μπήκε σε φάση ανάκαμψης : πάνω από 4.000 διαμερίσματα καταλήφθηκαν διαδοχικά.

Αρχές Σεπτέμβρη 1974, έχουν κιόλας περάσει 11 μήνες όπου 147 οικογένειες καταλαμβάνουν κτίρια που ανήκουν στην IACP (οργανισμός κοινωνικής στέγασης).

Την Πέμπτη 5 Σεπτέμβρη, η αστυνομία επεμβαίνει βίαια για να διώξει τους ανθρώπους που κατέλαβαν αυτά τα κτίρια. Κατάφεραν να διώξουν κάποιες οικογένειες, αλλά δεν υπολόγιζαν στην αποφασιστικότητα των ανθρώπων αυτών ούτε στην ικανότητα τους να οργανώσουν την αντεπίθεση. Τις επόμενες μέρες, κάτοικοι από όλες τις γειτονιές έρχονται για να συγκρουστούν με την αστυνομία. Ένας διαδηλωτής χάνει τη ζωή του. Και όταν αργότερα, η αστυνομία έβγαλε πάλι τα όπλα της, είχε την έκπληξη να δει πως η σφαίρες δεν έρχονταν μόνο από το δικό της μέρος. Οχτώ αστυνομικοί και ένας διοικητής τραυματίστηκαν σοβαρά και η παλίρροια είχε πλέον αλλάξει φορά.

Έτσι η στρατιωτική κατοχή, που κράτησε 4 ημέρες, παίρνει τέλος. Την επόμενη μέρα, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις για την μεταφορά, υπό τις ίδιες συνθήκες, των οικογενειών που διώχτηκαν. Έλαβαν γρήγορα τέλος δεδομένου του φόβου που προκάλεσε η αντίδραση των γειτονιών.

Οι “συμφωνίες” σιγά σιγά πολλαπλασιάστηκαν. Το κίνημα των καταλήψεων ήταν ήδη μαζικό στη Νάπολη, το Τορίνο και το Σαλέρνο. Στις 27 Νοεμβρίου, οι 700 με 800 οικογένειες που καταλάμβαναν κέρδισαν : μέχρι τις αρχές του 1975 βρήκαν δικά τους σπίτια. Παίρνουν επίσης μια εγγυητική ότι το ενοίκιο τους δεν θα ξεπερνά το 12% του μισθού τους, που ήταν πολύ κοντά στην αρχική τους διεκδίκηση : κανένα ενοίκιο να μην ξεπερνά το 10% του μισθού.

Αυτοί οι αγώνες, μπόρεσαν συν τοις άλλοις να βάλουν σε κρίση την δομή του δημόσιου τομέα. Εκεί που, βεβαίως, η ρεφορμιστική πολιτική του Κομμουνιστικού Κόμματος δεν είχε καταφέρει ποτέ να ξεπεράσει την λογική της κερδοσκοπίας, ο ανοιχτός και ενιαίος αγώνας το πέτυχε.

Σουπερμάρκετ

Οι αυτομειώσεις στα σουπερμάρκετ, συνίστανται στην μαζική συμμετοχή ανθρώπων που είτε πληρώνουν ένα μέρος, των αγαθών, είτε καθόλου.

Πυρήνες αποφασισμένων εργαζομένων θα επιλέξουν τη μόνη μορφή αγώνα που μπορεί να λυγίσει τα σουπερμάρκετ : την συλλογική οικειοποίηση, βίαιη, εάν χρειάζεται, θέτοντας σε αμφισβήτηση τον σεβασμό στην ιδιωτική περιουσία. Χωρίς αυτό να σημαίνει πως για τους εργαζομένους είναι μια ληστεία, όπως επιβεβαιώθηκε στο κείμενο που μοιράστηκε σε μια από αυτές τις δράσεις : “τα αγαθά που πήραμε είναι δικά μας, όπως δικό μας είναι ότι έχει υπάρχει σε αυτόν τον κόσμο γιατί το έχουμε παράξει εμείς”.

Αυτή είναι μια ιστορία αυτομείωσης που οργανώθηκε στο Μιλάνο το 1976 και δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Contro-informazione (αντι-πληροφόρηση) :

“Κάποιοι από την Alfa και κάποια μικρά εργοστάσια από την γειτονιά του Sempione επέλεξαν σαν στόχο μια λαϊκή γειτονιά, το Quarto Oggiaro. Γιατί το Quarto Oggiaro ? Για το κοινωνικό στοιχείο που βρίσκουμε εκεί, εργαζόμενοι μικρών και μεγάλων εργοστασίων και υποπρολετάριους οι οποίοι είναι οι άμεσα επηρεαζόμενοι από το πρόβλημα της αύξησης των τιμών. Επιπλέον, το 50% των κατοίκων οργανώνουν τις απεργίες στα ενοίκια. Το όλο θέμα ήταν καλά οργανωμένο και όλα έγιναν για να εξασφαλιστεί η ατιμωρησία όσων συμμετείχαν, αλλά και όσων έμπαιναν για να “κάνουν τα ψώνια τους”.

Ένας συνταξιούχος βγήκε, με το καρότσι γεμάτο τρόφιμα και είπε στα μιλανέζικα : “έχουν δίκιο που το κάνουν αυτό, δεν μπορούμε να ζήσουμε με 75.000 λίρες το μήνα” και έφυγε για το σπίτι με το καρότσι του. Οι άνθρωποι δεν σεβάστηκαν ούτε καν το συνδικαλιστικό σύνθημα που έλεγε να πληρώνουμε τα μισά. Κατάλαβαν ότι αυτή η συμπεριφορά απέναντι στα σουπερμάρκετ δεν είναι πια εφικτή και η άποψη που έλεγε πως πρέπει να πάρουμε τα πράγματα χωρίς να περιμένουμε την συνδικαλιστική παρέμβαση άρχισε να ριζώνει στους εκμεταλλεζόμενους προλετάριους και τις νοικοκυρές των γειτονιών , απορρίπτοντας την λογική συμβουλή : “σου δίνω κάτι και εσύ μου δίνεις κάτι άλλο”.

Το κείμενο αυτό είναι μια συμβολή στην διάχυση της “κοινωνικής εργατικής” εμπειρίας, όπως αυτή έδρασε στην Ιταλία την δεκαετία του '70. Αυτή η εμπειρία είναι δικιά μας γιατί άνθρωποι σαν εμάς την δημιούργησαν. Το να γνωρίζουμε πως άλλοι άνθρωποι ήταν εδώ πριν από εμάς, πρέπει να μας κάνει να νιώθουμε τις ρίζες μας σε αγώνες και μάχες που δόθηκαν για την κοινωνική απελευθέρωση. Να μην νομίσουμε ούτε στιγμή πως ερχόμαστε από το πουθενά. Να μάθουμε από τα πάντα γύρω μας, τις σκέψεις, τις εμπειρίες, τις αυτοκριτικές. Είναι και αυτό ένα χρέος ενός επαναστατικού κινήματος που μάχεται το καθεστώς.